

**Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка**

Кафедра біологічних основ фізичного виховання, здоров'я і спорту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Протокол №1 від «27» серпня 2020 р
Завідувачка кафедри _____ проф. Жиденко А.О.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Спеціальність 014 Середня освіта (Історія)

2020 – 2021 навчальний рік

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри біологічних основ фізичного виховання, здоров'я і спорту.

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 року.

Розробники: Кудін Сергій Федорович, доцент кафедри біологічних основ фізичного виховання, здоров'я і спорту, к.пед.н.

Мова навчання – українська.

Мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи медичних знань та охорони здоров'я» є: набуття студентами загальних та фахових компетентностей (ЗК, ФК), що проявляються в систематизованих теоретичних знаннях, практичних навичках й вміннях, які необхідні для надання першої медичної допомоги при невідкладних станах та нещасних випадках, що можуть виникнути у людини в повсякденній діяльності.

Курс «Основи медичних знань та охорони здоров'я» використовується для формування у студентів наступних загальних (ЗК) та фахових компетентностей (ФК), які визначенні відповідною освітньою програмою (ОП), зокрема:

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати культурні цінності на основі розуміння закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, зберігати баланс між професійним та особистим життям. ЗК 03. Здатність активно вчитися впродовж життя й оволодівати інноваційними стратегіями навчання. ЗК 04. Здатність виявляти ініціативу, підприємливість, генерувати нові ідеї, визначати та розв'язувати проблеми. ЗК 05. Здатність ефективно працювати одноосібно, у складі команди і в мультидисциплінарному оточенні. ЗК 06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології. ЗК 07. Здатність спілкуватися державною мовою усно та письмово, доносити власну думку іноземною мовою усно та письмово. ЗК 08. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ФК 01. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків. ФК 07. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (в тому числі з особливими потребами). ФК 08. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду. ФК 10. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення, аналізу та синтезу інформації з різних джерел.

Обсяг дисципліни

	Денна форма
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість годин:	90
- лекції	20
- практичні / семінарські	10
- лабораторні	
- індивідуальні завдання	
- самостійна робота студента	60

Статус навчальної дисципліни нормативна.

Передумови для вивчення дисципліни

Попередніми умовами для вивчення курсу є дисципліна циклу соціально-гуманітарної підготовки: безпека життєдіяльності та цивільний захист.

Програмні результати навчання

Формулювання очікуваних результатів навчання базується на програмних результатах навчання, визначених відповідною освітньою програмою:

ПРН 02. Розуміння значення культури як форми людського існування, здатність цінувати різноманіття та мультикультурність світу і керуватися у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу і співробітництва. ПРН 06. Розуміння специфіки застосування сучасних інформаційних технологій, необхідних для організації освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти. ПРН 07. Здатність обирати оптимальну комунікаційну стратегію з усіма учасниками освітнього процесу у складних і непередбачуваних умовах, розуміння особливостей комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах. ПРН 08. Здатність створювати безпечне, рівноправне, справедливе й психологічно-комфортне освітнє середовище в освітньому процесі та позаурочній діяльності. ПРН 09. Здатність продовжувати навчання упродовж життя і вдосконалювати здобуті під час навчання компетентності з високим рівнем автономності.

Критерії оцінювання результатів навчання

Для успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання необхідно виконати наступне та отримати бали за кожним запланованим результатом вивчення дисципліни «Основи медичних знань та охорони здоров'я»: поточне опитування, виконання, оформлення та захист практичних робіт, тестування, контрольні роботи. На основі набраних балів за виконання цих видів робіт студент отримує допуск до заліку, оцінка за який формується на основі рейтингових балів і балів, отриманих за усну відповідь на заліку.

Розподіл балів, які отримують студенти

Форми навчання	Денна форма		
	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Практичні заняття	13	2	26
Тестування	2	10	10

Семінар	2	10	20
Контрольні роботи	2	20	20
Всього за семестр			76
Підсумковий контроль (залік)			24
Всього:			100

Критерії оцінювання результатів навчання

Модульний контроль

(усна відповідь, виконання, оформлення та захист лабораторних робіт;
письмова контрольна робота)

Умовне позначення	A (відмінно)	Студент має глибокі міцні і системні знання з матеріалу змістового модулю, вільно володіє понятійним апаратом. Вміє застосовувати здобуті теоретичні знання для правильного виконання, оформлення та захисту лабораторних робіт, вміє провести самостійний аналіз результатів, які отримав при виконанні дослідів.
	B (добре)	Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, але може допустити неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей.
	C (добре)	Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички функціональної діагностики, але недостатньо вміє самостійно інтерпретувати результати дослідження.
	D (задовільно)	Студент знає основні теми змістового модулю, має уявлення про зміст лабораторних робіт, але його знання мають загальний характер.
	E (задовільно)	Студент має прогалини в теоретичних знаннях та практичних вміннях. Замість аналізу результатів виконання дослідів, пояснює висновки на побутовому рівні.
	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Студент має фрагментарні знання з матеріалу змістового модулю, не може виконати завдання контрольної та лабораторних робіт. Не вміє викласти програмний матеріал. Практичні навички на рівні розпізнавання
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Студент повністю не знає програмного матеріалу, не працював в аудиторії з викладачем або самостійно.	

Залік

A 5 (відмінно)	Студент виявляє повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; миттєво орієнтується в межах основної та додаткової літератури; виявляє креативність при використанні набутих знань та умінь.
B 4 (добре)	Студент виявляє повні, систематизовані знання із дисципліни, успішно виконує практичні завдання, добре засвоїв основну та додаткову літературу, здатен до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповідях і практичних роботах наявні незначні помилки
C (добре)	Студент знає програмний матеріал повністю, має практичні навички з дисципліни, але не вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.
D (задовільно)	Студент виявляє знання з основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхнево орієнтується в основній і додатковій літературі, що передбачена навчальною програмою; виявляє суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але спроможний усунути їх за допомогою викладача.
E (задовільно)	Студент відтворює основний навчальний матеріал, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності. Замість чіткого термінологічного визначення пояснює теоретичний матеріал на побутовому рівні. Має прогалини в теоретичному курсі та практичних умінь.
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Студент має фрагментарні знання з усього курсу. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Практичні навички несформовані.
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Практичні навички абсолютно відсутні.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83 – 89	B	добре	
75 – 82	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Засоби діагностики результатів навчання

Для дисципліни «Основи медичних знань та охорони здоров'я» розроблено засоби змішаного навчання, зокрема Електронний навчальний курс (ЕНК) в системі Moodle <https://moodle.chnpu.edu.ua/course/view.php?id=255>, який може використовуватися в умовах дистанційного навчання. Також студенти мають у вільному, відкритому доступі науково-методичне та навчально-методичне забезпечення системи оцінювання своїх навчальних досягнень відповідно до вимог стандартів підготовки, зокрема: стандартизовані тести, результати виконання лабораторних робіт, аналітичні звіти, презентації результатів виконання індивідуального завдання. Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання також є: студентські презентації та виступи на наукових заходах; складання заліку.

Програма та структура навчальної дисципліни

1

Назви змістових модулів і тем	денна форма			
	усього	у тому числі		
		Л.	Пр.	с.р
Тема 1. Вступ	4	2		2
Тема 2. Інфекційні хвороби та їх попередження	8	2	2	4

Тема 3. Запобігання порушень зору, слуху, мовлення та опорно-рухового апарату у дітей	6		2	4
Тема 4. Профілактика психоневрологічних порушень	10	2	2	6
Тема 5. Основні захворювання органів дихання, невідкладні стани при них та перша медична допомога	6	2		4
Тема 6. Основні захворювання серцево-судинної системи, невідкладні стани при них та перша медична допомога	8	2	2	4
Тема 7. Основні захворювання черевної порожнини, невідкладні стани при них та перша медична допомога	6	2		4
Разом за змістовим модулем 1	48	12	8	28
Тема 8. Травми, їх ускладнення. Кровотеча у дітей та дорослих.	8	2		6
Тема 9. Перша медична допомога при зупинці дихання та кровообігу	10	2	2	6
Тема 10. Перша медична допомога при пораненнях	6	2		4
Тема 11. Перша медична допомога при травмах кінцівок	4			4
Тема 12. Перша медична допомога при впливі на організм високих та низьких температур електричного струму	4	2		2

Тема 13. Перша медична допомога при травмах голови, грудної клітки, хребта, спинного мозку та живота	6			6
Тема 14. Транспортна іммобілізація та десмургія	4			4
Разом за змістовим модулем 2	42	8	2	32
Усього годин	90	20	10	60

Форми контролю навчальних досягнень

Денна форма навчання

Поточне тестування та самостійна робота														Залік	Сума
Змістовий модуль № 1							Змістовий модуль № 2								
T1	T2	T4	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		
5	6	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	5	5	24	100

Методичне забезпечення

Електронний навчальний курс (ЕНК) розміщений в системі дистанційного навчання НУЧК імені Т.Г.Шевченка за адресою: <https://moodle.chnpu.edu.ua/course/view.php?id=255>, програмне забезпечення, що розповсюджується у вільному доступі (електронна версія лекцій, тексти задач, тестів, таблиці та комп'ютерне забезпечення тестування).

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Бенюмов В.М. Хірургія: підручник. – К.: Вища школа, 1985. – 356 с.
2. Бенюмов В.М., Костенко О.Р. Дитячий травматизм: навч.посібник. – К.: КДПІ ім. М.П.Драгоманова, 1991. – 96 с.

3. Валецька Р.О. Основи медичних знань. Підручник.– Луцьк: Волинська книга, 2007. – 380 с. (Медицина. Здоров'я).
4. Ганджа І.М. Внутрішні хвороби: підручник. – К.: Здоров'я, 2002. – 92 с.
5. Крістман В.М. Внутрішні хвороби з елементами догляду за хворими: навч. посібник. – К.: Медицина, 1991. – 268 с.
6. Кудін С.Ф. Охорона здоров'я дітей та основи медичних знань: Тестові завдання. Навчально-методичний посібник для студентів педагогічних університетів / С.Ф. Кудін, О.В. Савонова та ін. – Чернігів: Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, 2005. – 60 с.
7. Кудін С.Ф. Універсальна схема надання першої медичної допомоги на місці події: Методичні рекомендації для студентів педагогічних університетів усіх рівнів акредитації / С.Ф. Кудін С.Ф., Н.В. Гайова та ін. – Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, 2008. – 12 с.
8. Кудін С.Ф. Дитячі інфекційні хвороби : тексти лекцій: навч.-метод. посіб. для викладачів основ медичних знань, основ педіатрії, вчителів основ здоров'я, студентів вищих навчальних закладів / С.Ф. Кудін, О.В. Савонова, Ю.В. Козерук ;[за ред. Кудіна С.Ф.] – Чернігів : Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, 2017. – 90 с.: іл.
9. Кудін С.Ф. Інфекційні хвороби, які набули соціального значення : тексти лекцій : навч.-метод. посіб. для студентів і викладачів вищих педагогіч. навч. закладів / С.Ф. Кудін, О.В. Савонова, Ю.В. Козерук ;[за ред. Кудіна С.Ф.] – Чернігів : Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, 2017. – 80 с. : іл.
10. Кудін С.Ф. Основи психовалеології: Навчальний посібник / С.Ф. Кудін – Чернігів: Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, 2005. – 186 с.
11. Кудін С.Ф. Психовалеологія в запитаннях і завданнях: навчально-методичний посібник / С.Ф. Кудін, О.В. Савонова – Чернігів: Чернігівський державний педагогічний університет імені Т.Г. Шевченка, 2005. – 22 с.
12. Передерій В.Г. Клінічні лекції з внутрішніх хвороб: навч. посібник. – К.: Манускрипт, 1998. – 302 с.
13. Петрик О.І. Долікарська медична допомога при травмах та нещасних випадках: навч. посібник. – К.: Вища школа, 1995. – 90 с.
14. Покровський В.И., Малев В.В., Соминина А.А., Коронавирус (SARS) – возбудитель атипичной пневмонии. Временные методические рекомендации. – М.: Медицина, 2003. – 74 с.
15. Савонова О.В. Вибрані теоретичні аспекти до курсу «Вікова фізіологія і валеологія» / О. В. Савонова, С.Ф. Кудін // Навчально-методичний посібник для студентів небіологічних спеціальностей педагогічних ВНЗ – Чернігів : ЧНПУ, 2013. – 172 с.
16. Скрипниченко В.П. Хірургія: підручник. – К.: Вища школа, 1994. – 160 с.
17. Страшко С.В. та ін. Соціально-просвітницькі тренінги з формування мотивації до здорового способу життя та профілактики ВІЛ/СНІДу / За редакцією Страшка С.В. // Навчально-методичний посібник для викладачів валеології, основ медичних знань та безпеки життєдіяльності, вчителів основ здоров'я, студентів

вищих педагогічних навчальних закладів. – 2-е вид., переробл.і допов.– Київ: Освіта України, 2006. – 260 с.

18. Цимбал Н.М., Берегова О.Д. Основи долікарської допомоги. Навч-метод. посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2000.– 112 с.

Допоміжна література

1. Грибан В.Г. Валеологія: підручник. – К.: центр учбової літератури, 2008. – 214 с.

2. Жиденко А. О. Психофізіологія: Навчальний посібник /А. О. Жиденко. – Чернігів : Вид. Лозовий В.М., 2014. – 168 с.

3. Мойсак О.Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я: навчальний посібник. – 2-ге вид., виправлене та доповнене. – К.: Арістей, 2004. – 592 с.

4. Петриченко Т.В. Перша медична допомога: підручник. – К.: Медицина, 2007. – 248 с.

5. Практикум з валеології. Основи долікарської допомоги, Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів, вчителів та учнів /Укладачі Цимбал Н.М., Берегова О.Д. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 112 с.

6. Чуприна О.В. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: навч.посібник./О.В.Чуприна, Т.В.Гищак, О.В.Долинна. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – 216 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

В освітньому процесі використовується електронний навчальний курс створений і розміщений у системі управління навчанням (СУН) Moodle за посиланням: <https://moodle.chnpu.edu.ua/course/view.php?id=255>,

Нормативна база

сайт Міністерства освіти і науки України
(<http://www.mon.gov.ua>).

Джерела Інтернет

сайт новин наукової періодики з фізичної культури та спорту
(<http://www.sportscience.org/html/sedit.html>);

матеріали електронних конференцій з фізичної культури та спорту 2005-2009
(<http://www.sportscience.org/html/sconf.html>);

1. <http://www.likar.info/> – портал про здоров'я.
2. <http://health-ua.com/> - медичний портал

Адреси бібліотек

Чернігівська науково-медична обласна бібліотека

14000, м. Чернігів, вул. Любецька, 7Б.

Наукова бібліотека Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

14000, м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка 53.

(<http://www.chnpu.edu.ua/lib/>)

Чернігівська державна універсальна наукова бібліотека імені В.Г. Короленко

14000, м. Чернігів, просп. Миру, 41.

(<http://libkor.cg.ukrtel.net/>)